

Välkommen till Barva!

Barva-bladet

Ett informationsblad för Barva Bygdegemenskap nr 34 Nr 2 år 2009.

Utgivare: Barva Framtid och samordnare är Anne Ivarsson, tel: 016-92043

Då var det dags med ett nytt "Barva-bladet". En tidning fulladdad med intressanta historiska artiklar om Barvabygden. Utan historia har vi svårt att ta till oss vad som sker idag. Tidigare generationers arbete är en grund att stå på för oss som är aktiva idag.

Hoppas ni haft möjlighet att fylla på bär och svampförråden i höst. Att plocka fram sylt och saft av egen tillverkning är en lyx som en del av oss kan få göra. Eller att ha svamp för användning i maten. Naturen är fantastisk.

Lika fantastiska är inte de styrande i kommunen. När förskolan flyttades från Barva pratade jag med ett kommunalråd om vikten av att skolan på något sätt skulle användas för bygdens behov. Fick ett högtidligt löfte att inget skulle ske utan kontakt med oss i Barva.

Ni har sett vad som skett. Helt plötsligt annonseras skolan och övriga hus som tillhör kommunen ut till försäljning. Utan ett ljud från kommunen. Vid kontakt har jag blivit lovad att den jag pratat med tidigare skall höra av sig. Men icke sa Nicke. När skolan byggdes donerade barvaborna material och gjorda frivilliga dagsverken.

Vi kan inte förbjuda försäljning, men kan kräva att de pengar man får loss används här i bygden.

Belysningen vid korsningen som vi står för, bryggorna vid badet, är bara två ex. på användningsområden där pengarna kan användas.

Julmarknaden närmar sig med stormsteg. Många vill var med. De flesta bordsplatserna är redan uthyrda. Kom och umgås och kanske göra fynd vid borden.

Kom ihåg. Barvabygden blir vad vi som bor här gör den till!

Till sist: **En riktigt God Jul och Ett Gott Nytt År!**

Rune

Kyrkskolan före 1905 efter ett gammalt vykort

Om soldater och soldattorpen i Barva

I Södermanland infördes indelningsverket under Karl XI:s tid på 1680-talet. Kongl Södermanlands Regemente bestod av 8 kompanier och 150 rotar per kompani.

I Öster Rekarne kompani som Barva tillhörde, fanns 8 rotar, 8 soldattorp och minst 105 soldater under åren finns registrerade.

För det ständiga knekthållet i infanteriet indelades respektive socken i så kallade rotar om två eller flera hemman. Huvudgården i roten fick normalt ge namn åt roten.

Varje rote skulle hålla en soldat med torp och tillhörande mark. Undantagna var bla frälsegods. Den största gården i roten kallades för stamrote eller huvudrote. Övriga kallades för hjälprotar.

Varje soldat fick ett torp att bo i och alla soldatens förmåner reglerades i ett kontrakt. Soldaten var även skyldig att göra dagsverken hos rotebönderna. Dog soldaten hade änkan och barnen ingen rätt till torpet.

År 1901 infördes den allmänna värnplikten och indelningsverket avskaffas efterhand.

GM=generalmönstring, som soldaten gjorde vart tredje år.

HF=husförhörlängder.

Mantal=ursprungligen var ett mantal (1/1) en gård som kunde försörja en familj och betala skatt.

Gratualister=erhöll en liten pension

Possessor=ägare

N:o 1168 Säby

Rotegård 1: **Säby 1** Mantal

Rotegård 2: **Säby 1** Mantal

Rotegård 3: **Giörian** 1/4 Mantal

Rotens sammansättning år 1686:

Säby -- Per Hansson 1 Mantal. Huvudrote

Räcksta, Klosters sn -- Jöns 1 Mantal. Hjälpote

Gårian, Huseby sn -- Lars Månsson 1/4 Mantal. Hjälpote. Possessor för samtliga: Knuut Kurck.

Rotens sammansättning år 1728:

Säby -- Lieutenant Aurell Hemman 3/4 mtl, står i roten för 1 Mantal. Huvudrote

Säby -- Nils Hemman 3/4 mtl, står i roten för 1 Mantal.

Hjälpote. Possessor för båda: Kronan behållet **Giörian** -- Olof 1/4 Mantal. Hjälpote.

Possessor: Gab. Gyllengrip.

Mats Jonsson blev antagen 1678. *"Betalt till Krutmått 8 öre och 20 öre till band."*

Jan Blidh (Jansson), född 1681 i Ärla och blev *"Blessrad i slaget 1710 och därigenom geväret bortkommet."*

Anders Blid (Ersson) bonde som dog 1719 och blev 21 år. *"Fått nytt Krut- och Smörjhorn 1718. Ny utrustning = nr 1167 och flaskan förkommet. Död under Herr Capiten Boltz commando".*

Anders Säfwenbom (Joensson) skomakare *"1733 begär och får heta Säfwenbom istället för Blid. 1739 commenderad på Fregatten Drottningholm."* (Soldaterna användes som arbetskraft vid t.ex. kanal- och järnvägsbyggen och vid kungliga slott. För kronan utgjorde de indelta knektarna en stor och billig arbetskraftsreserv).

Jonas Säfwenbom född 1715 och *"var i tjänst 1750."*

Matts Säfvenbom född 1729 och *"Gift. 1774 sjuklig, får avsked."*

Anders Säbom född 1756 och dog av lungsot 1828. "GM 1806: ännu tjänstbar, men begär avsked som beviljas. Mycket berömd och anmäles till underhåll. HF 1820: är skröplig, utfattig". Gift med Kierstin Ersdotter född 1758. Son Anders Strand, se nedan!

Anders Ros född 1790 i Källudden. Avskedad soldat från Hössåkers soldattorp. "Inhyst 1833. Ofärdig, utfattig. 5 barn". Se vidare n:o 1170!

Anders Strand föddes 1786 som son till Anders Säbom. "Född å Säby ST. Gift. Inflyttad från Säby ST 1820, utflyttad till Backstugan, Beateberg 1835. Avsked med rättighet till pension ett år härefter. Alldeles utfattig. Gjort 4 fälttåg." Bodde i Beateberg till sin död 1869. Efter 1820 inga aktiva soldater boende på soldattorpet.

Beateberg på 1970-talet, efter foto lånat av U. Celsing.

N:o 1169 Säby

Rotegård 1: **Säby 1** Mantal

Rotegård 2: **Kiulaby 1** Mantal

Rotens sammansättning år 1686:

Säby -- Olaf Rafwaldsson 1 Mantal. Huvudrote

Säby -- Joen Gustafsson 1 Mantal. Hjälpote

Hösåker -- Anders Olofsson 1/2 Mantal. Hjälpote

Rotens sammansättning år 1728:

Säby -- Borgmästare Törnberg Hemman 5/8 mtl, står i roten för 1 Mantal. Huvudrote.

Possessor: Kronan behållet

Kiulaby -- Nils Anderssons änka 1 Mantal. Hjälpote. Possessor: Johan Gabriel Sack.

Olof Matzon fick avsked 1686. "Om Anders rymmer stånde Olof Sielf Knecht igen."

Anders Säfman (Jönsson) blev antagen 1686 "Legd av Olof Matzon. Född i Torsen sn i Torpet wijd Kiörkian."

Erik Säfman (Andersson), i tjänst 1709-10. "Pajräck, skinntröja, skinnbyxor, halsduk, handskar, gehäng, musqvet, hylster, baj borta i slaget 1710. Sottdöd i Quarteret."

Olof Säfman (Persson), född 1686, skomakare/laggare "Fått nytt Krut- och Smörjhorn 1718. GM 1733: Karlen gammal och oduglig, får avsked".

Anders Säfwenstedt "var i tjänst 1739."

Jonas Säfwenstedt född 1715 och död 1742.

Olof Säfwenstedt blev antagen som soldat i mars 1743 och död i augusti 1743.

Olof Säman född 1726, *"1759 sjuk i Stralsund. 1768 sjuk på roten. GM 1774: sjuklig, får avsked, tjänt väl i Pommerska Kriget, får underhåll."*

Lars Seman/Säman född 1752 *"antagen 1776, 1789 jägare, 1797 ständigt sjuk, får avsked. Gift."*

Johan Säf, född 1775 och antagen 1799. Gift.

Soldattorpet låg enligt kartor från 1694 och 1705 ung. 300 m rakt söder om södra brofästet på Örsundsbron på västra sidan av nuv. väg.

N:o 1170 Hössåker

Rotegård 1: **Hösåker** 1 Mantal

Rotegård 2: **Hösåker** ½ Mantal

Rotegård 3: **Lehrböhle** 1/8 Mantal

Rotegård 4: **Hierpeberg** 1/4 Mantal

Rotegård 5: **Öknatorp** 1/8 Mantal

Rotens sammansättning år 1686:

Hösåker -- Joen Rafwelsson 1 Mantal. Huvudrote.

Possessor: Herman Flemming

Skieggesta -- Lars Olofsson 1 Mantal. Hjälpote

Lerböhle -- Anders Olufsson 1/8 Mantal. Hjälpote.

Possessor: Gustaf Ulfsparre

Rotens sammansättning år 1728:

Hösåker -- Isac och Lars 1 Mantal. Huvudrote.

Possessor: Johan Gabriel Sack

Hösåker -- Olof Andersson 1/2 Mantal. Hjälpote.

Possessor: Kronan behållet

Lehrböhle -- Anders 1/8 Mantal. Hjälpote. Possessor:

Jesper Cruus arvingar.

Vid undersökningen i Kompaniet år 1728 finns ännu i denna rote till hjälp:

Hierpeberg -- Petter Aspling 1/4 Mantal. Hjälpote

Öknatorp -- Hans 1/8 Mantal. Hjälpote. Possessor för båda: Kronan behållet.

Per Andersson antagen 1676 *"1688 betalt till Krutmått 8 öre och 5 till Band"*.

Pehr Flinck *"Utgått med recryterna till Riga 1708"*.

Johan Flinck (Larsson) *"Död i Roslagen 1714."*

Aron Flinck (Aronsson), efter 1 år *"För dess oduglighet casserad och fått Kongl. Majts avskedspass 1717."*

Lars Flinck (Olsson) född 1690 bonde ”Fått nytt Krut- och smörjhorn 1718. Förkommet i Norge Skinnbyxor, Svarta Halsduken, Handskar, Skjorta, Gula Strumpor, Skospännen, Gehängsölja, Musquet med rem, Bajonett, Låsbetäckare, Luntbetäckare, Smörjhorn, Fängnålar, Kratz. Fått allenast råck som ny utrustning 1718. Död under Herr Capiten Ahlsbecks commando 1718.”

Anders Flinck (Persson) född 1698, bonde och antagen 1720. ”1740 får utbytas mot en annan dugelig Karl, så vida roten därtill samtycker. 1741 ofärdig i vänstra axeln samt sjuklig, begär och får avsked. Geväret och monderingen levererad till roten”.

Olof Flinck född 1723 och död 1742 blev 19 år.

Jöns Flinck född 1713 och ”var i tjänst 1750.”

Lars Flinck född 1731 och var ”1783 gammal, svag i ryggen, bevist Pommerska Kriget, tjänt väl, begär och får avsked. Utflyttad till Stafäng”, som sedemera kallas Flinkens. Dog av kallbrand i foten 1805.

Per Flink/Flingk född 1763, ”GM 1793: casseras för tjuvnad tillika känd för liderlig och av elak frägd”. Gift med Ingeborg Ersdotter född 1755

Olof Ros född 1771 och ”1802 till Haga. Utflyttad till Strand, Jäder 1813”, dog 1833 av nervfeber. Gift med Anna Ersdotter född 1778 i Barva.

Anders Ros (Olofsson) född 1790 i Källudden, son till Olof Olsson och Cajsa Andersdotter. ”GM: 1820 får avsked för obotliga bensår”. Flyttar till Östra Lida där det står ”Bonden Anders Olsson....” ”varit soldat hetat Ros”. ”Flyttar 1833 till Säby Soldattorp N:o 1168” som avskedad soldat. HF: 1836-55 ”ofärdig, utfattig”. Dör 1857 och var ”ofärdig och hela hushållet var utfattigt” och hustrun Kerstin Andersdotter kom till fattighuset. Se även n:o 1168!

Anders Strand ”född 1786 på Säby ST. Gift.” Inflyttad från Säby ST 1820, utflyttad till Backstugan Beateberg 1835. Avsked med rättighet till pension ett år härefter. Alldeles utfattig. Gjort 4 fälttåg. Död 1869 av ålderdom i Beateberg.

Gustaf Fält (Andersson), kyrkvaktmästare, född 1812 i Kjula sn, 1836 till soldattorp n:o 1170. Flyttade mellan år 1861-65 till en backstuga Hällhammar, där han står som kyrkvaktmästare. ”Gift. Inflyttad från Kjula 1836. GM -39: Kommenderad till Långholmen. GM -63: begär och får avsked för sjuklighet enligt läkarbetyg. Anmälan till underhåll på expectans. Tjänt väl. Underhåll 1866.” Död i lunginflammation 1868 i Hällhammars backstuga 56 år.

Anders Lindholm (Andersson) född 1845. Gift: hustrun Sofia Jonsdotter dör 25 år i lungsot 1867 och gifter om sig med Mathilda Jonsdotter född 1837 i Berglund 1868. ”1872 begär och får ändra namnet från Ros till Lindholm. 1883 arresterad, står på 6 månaders förbättring för dåligt uppförande. Utflyttad till Korsved, Kjula 1885”

1875: Uppträtt olämpligt mot förman och våld mot kamrat - 5 dagars arrest vid vatten och bröd. 1877: Vägran att fullgöra erhållen order - 8 dagars arrest. 1879: Fylleri och våld mot polis - 8 dagars arrest vid vatten och bröd. 1883: Fylleri och våldsamt förfördel. en gumma i Malmköping. Straffet skärpt vid ytterligare fylleri och förlust av sängkläder - 8 dagars mörk arrest. Anders dog 1929.

Carl Henning Bergholm född 1863, snickare, avsked 1899. ”Inflyttad från Säby 1884, utflyttad till Romfartuna 1900. Släktnamnet ev. Eriksson”.

Karl Edvard Bergholm föddes 1880 på Säby. Antagen 1899 och flyttar år 1900 till soldattorpet, som soldat och ”utflyttar till Strengnäs 1904. ”

Torpet kallas numera för Bergholm.

Bergholm på 1970-talet, efter foto lånat av U. Celsing.

N:o 1171 Skäggesta

Rotegård 1: **Skieggesta** 1 Mantal

Rotegård 2: **Skieggesta** 1 Mantal

Rotegård 3: **Grindhammar** ½ Mantal

Rotens sammansättning år 1686:

Skieggesta -- Bengt Olofsson 1 Mantal. Huvudrote

Skieggesta -- Hans Erichson 1 Mantal. Hjälpote

Grindhammar – Jöns Larsson 1/2 Mant. Hjälpote

Rotens sammansättning år 1728:

Skieggesta -Häradsskriv. Åkerman 1M. Huvudrote

Skieggesta -- Häradsskrivare Åkerman 1 Mantal.

Hjälpote. Possessor för båda: Kronan behållne

Grindhammar -- 1/2 Mantal. Hjälpote

Anders Johansson antagen 1683.

Anders Bohm (Andersson) född 1684 ”*Fången i Danmark. Pajräck bortkastad i slaget vid Helsingborg 1710*”. Avsked 1716 efter 7 år.

Oluf Bom (Ersson) ”*Som uti Påhland för dess blessurers skull av H.M.K. avskedad och casserad. Tillsatt (1716) av Regementsskrivaren Johan Raam*”.

Erich Bom (Ersson) bonde född 1692 och död 1727. ”*Fått nytt Krut- och Smörjhorn 1718. Musquet och Bajonett sönderskjutna och förkomna vid Stäket. Låsbetäckare ej bekommet*”.

Erich Bom (Carlsson) bonde, född 1705, ”*GM 1740: har fallandesoten och bräck, oduglig, får avsked*”.

Jonas Bohm född 1717 antagen i mars och död i augusti 1742.

Jonas Bolinder född 1719, "GM 1778: sjuklig, orkeslös, får avsked med anmälan till underhåll. Utflyttad till Slätten backstuga, raserad 1802. Bolinder ej återfunnen efter 1802." Gift.

Carl Hurtig född 1756 "Dog i Finland 1788 av fältsjuka

Anders Skäl född 1764 och "1789 Sveaborg."

Jonas Skähl född 1754 i Barva och "Inflyttad 1790. 1807 sjuk i Stralsund, kan ej gå i fält men nyttjas till handräckning i Garnizon". Gift med Anna Jansdotter född 1756

Olof Skäl (Ersson) född 1783 "anställningsår 1818-22. enligt läkarintyg saknar v. tumme, har klen hälsa och svag constitution, avsked 1826 efter 8 år för sjuklighet". Flyttar till Nylund 1827 och dör 1828 av blodförgiftning. Gift med Anna Ersdotter Skäl, född 1786, som bor kvar i Nylund till sin död 1868

Carl Peter Skön/Schön (Andersson) född 1803. Utflyttat från Härad 1823 till Sjötorp och kom 1824 som måg till Skäggesta Storgård, men flyttade 1826 till Viby i Kjula för att tjäna dräng. Tillbaka 1827 till soldattorp N:o 1171 med namnet Skjön, som ändrades till Schön. "Commenderad vid GM 1835 och återkom från Grisslehamn 1836. Avförd ur regementets rullor 1846 för stöld". Först som vice korpral men "är anklagad för stöld, setat på vatten och bröd för stöld". 1848 flyttar han till Yttersta som statdräng. Flyttar 1855 till Lindholm, som statdräng och dör 1858.

Carl Skön (Hindricsson) född 1826 korpral "Inflyttad från Limslätt (dit han kom 1846 från Härad). 1851: Carlsborg. Befordrad till korpral 1859. 1872: sjuk å roten enligt läkarbetyg (hjärtlidande) och dör 1874 av dubbelsidig lunginflammation. Begravd på Malma kyrkogård."

Johan Wilhelm Larsson född 1854 och antagen 1874 och "inflyttad till torpet från Säby (dräng) 1875", gift 1876 med Lovisa Viktoria Holmgren, Söderby, "1879 ubef.skola å Carlsborg. utflyttad till Eskilstuna 1887" med fru och tre barn.

Carl Leonard Ek (Carlsson) född 1867, son till Carl Gustaf Gustafsson och Clara Sofia Lundqvist. "Gift. Inflyttad från Kolbotten 1887, utflyttad till Eskilstuna 1896" med hustru och dotter. "En torpare inflyttade såsom brukare" Fadern flyttar in 1898 på soldattorpet och därifrån 1909 till Jäder. 1909 flyttar stenarbetaren August Wilhelm Jonsson Törne med familj från Kjula in på torpet och de flyttar till Kjula 1913.

Torpet kallades Ekens. ST revs på 1920-talet

N:o 1172 Yttersta

Rotegård 1: **Yttersta** 1 Mantal

Rotegård 2: **Skieggesta** 1 Mantal

Rotegård 3: **Grindhammar** ¼ Mantal

Rotens sammansättning år 1686:

Yttersta -- Bengt Larsson 1 Mantal. Huvudrote

Wäfle -- Pehr Larsson 1 Mantal. Hjälpote.

Possessor: Axel Oxenstierna

Rotens sammansättning år 1728:

Yttersta -- Borgmästare Törnberg 1 Mantal.

Huvudrote. Possessor: Donerat Elias Ahlsbeck 1720

Skieggesta -- Anders 1 Mantal. Hjälpote.

Possessor: Gust. Jesp. Cruus arvingar

Grindhammar -- Lars 1/2 Mantal. Hjälpote.

Possessor: Kronan behållet

Olof Månsson "1688 till Krutmått 8 öre, och för 2 år sedan 26 öre till band".

Bengt Esberg antagen 1708 "gick ut med recryter till Riga 1708. "

Gabriel Betulin "var i tjänst 1739."

Gabriel Esberg (Olsson) trädgårdsmästare "Fått nytt Krut- och Smörjhorn 1718. Kopparflaskan förkommen i Norge. Låsbetäckare ej bekommen. För fallandesot fått H.H.B. och Gmj. interimsavsked"

Pehr Ytterberg född 1722 och död 1742. "Begär och får byta namn från Betulin till Ytterberg".

Anders Ytterberg född 1702. "GM 1744: Karlen gammal och oduglig, kan ej approberas".

Eric Ytterberg f. 1714 "Gift. 1758 sjuk. GM 1774 får avsked. Utflyttad till Ekesvallens Ängstuga; 1776 - 1779 Kumla ST, där han dog 1780".

Anders Ytterlind född 1754 och död 1790. Gift.

Lars Ulf (Andersson) född 1766 "Inflyttad från Jäder 1791, utflyttad till Finnsved Backstuga 1818. GM 1817 får avsked för sjuklighet, i synnerhet ögonen, som gör honom otjänlig till krigstjänst. Tjänt väl. Bevist Krigen. Anmälan till underhåll". Död 1845 av ålderdom. Gift med Brita Larsdotter född 1765.

Anders Widlund (Pärsson) född 1791 "Inflyttad från Hedstånga, Kjula 1818, utflyttad till Lerböle 1845. Bytt namn från Yr till Widlund. GM 1845: Svag och sjuklig. Avsked med anmälan till underhåll på expectans enligt K.Br. 1831. Tjänt utmärkt väl. Död 1861-65".

Per Widlund (Lund) född 1822, "GM 1876: Avsked för ålder och sjuklighet. Underhåll genast. Tjänt utmärkt väl". Gift med Carin Elofsdotter och fick 5 barn. Bodde kvar på torpet, som gratualist och dör 1902. Fadern var kronojägaren Anders Lund.

Johan Mauritz Thorsén föddes 1858 i Eskilstuna och dog 1933. Han blev antagen som soldat 1876 och fick avsked 1902 efter 26 tjänsteår. "Inflyttad från Wallby 1876, 1879 kommenderad till Vaxholm." 1172 Thorssén var, då det gällde arbete och kunskaper, en "allroundman" och tillhörde den typ av människor, som hade förmåga att lära sig allt. Det första yrke han lärde sig var skomakaryrket och som skomakare vandrade han mellan byarna. Sedan utbildade han sig till slaktare. Vid de beställningar han fick till slakt, efterhörde han alltid om det behövdes lagas skor och han förde alltid in de olika beställningarna i en anteckningsbok för att därigenom lättare kunna samordna olika uppdrag, Viktigare blev detta längre fram i tiden då han även skötte tröskverksmotorn. Denna tarvade dragare och då var det lättare att få med både skomakarutrustning och slaktredskap. Andra arbeten han lärde sig och utövade var målare, desinfektör och auktionsskrivare. En gång föreslogs han till befattning som fjärdingsman i Barva, men han blev det inte, för den han skulle avlösa, återtog sin ansökan om avsked. Som ung var det meningen att

Thorssén skulle studera. Han begynte även och lärde sig en del tyska och matematik, men så rymde han från studierna. Varför är det ingen som vet. I unga år var han ganska svår med spriten, men en bit upp i medelåldern blev han helt plötsligt helnykterist och var engagerad i nykterhetslogen i Barva. Familjen Thorssén, Johan Mauritz och Maria fick 7 barn. På torpet fanns en ko och två får. Efter det att Thorssén tagit avsked 1902 kom en dag ägaren till Lindholm kammarherre Lars Arnold Celsing, upp till torpet och sade till soldatfamiljen att flytta ut, för han skulle riva torpet, Thorssén tog då på sej sina bästa kläder och vandrade till Strängnäs varifrån han tog båten till Stockholm Där vandrade han upp till slottet och bad att få tala med Oscar II. Det fick han, och han omtalade sitt bekymmer, varefter Oscar II klappade honom på axeln och sade att han inte skulle behöva vara orolig. Något mer besök av Celsing på torpet blev det heller inte. 1925, sedan han bott i Eskilstuna från 1919, fick han ett brev med förfrågan om han skulle återvända till torpet. Detta besvarades med nej och torpet revs 1925.

Det nuvarande Karlberg är en annan bostad, som funnits sedan länge på samma tomt.

N:o 1173 Limslätt

Rotegård 1: **Limslätt** 1/4 Mantal
Rotegård 2: **St. Almby** 1 Mantal
Rotegård 3: **Lilla Almby** 1 Manta
Rotegård 4: **Hageby** ½ Mantal

Rotens sammansättning år 1686:

Löfnäas -- Mats Matzson 1/8 Mantal. Huvudrote
Lijmslätt -- Anders Larsson 1/4 Mantal. Hjälpote
Blixtorp -- Erick Hansson 1/2 Mantal. Hjälpote
Biörlunda -- Enkian Karin 1/4 Mantal. Hjälpote
Österlijda -- Anders Persson 1/8 Mantal. Hjälpote. Possessor för samtliga: Herman Flemming

År 1688 samma gårdar, men Limslätt var huvudrote

Rotens sammansättning år 1728:

Limslätt -- Joen Olsson 1/4 Mantal. Huvudrote. Possessor: Fru Cath. Sack
St. Almby -- Lars och Olov 1 Mantal. Hjälpote. Possessor: Axel Oxenstierna
L:a Almby -- Nils 1 Mantal. Hjälpote. Possessor: Morgonstierna 2/3 och Kronan behållet 1/3
Hageby -- Joen 1/2 Mantal. Hjälpote. Possessor: Fru Anna Berendts arvingar.

Rotetavlan finns på Regementsmuseet P10.
Soldattorpet låg i Jäder på Lilla Almbys ägor

Johan Månsson antagen 1681 ”1686 sjuk i lägret. 1688 betalt bantlerrem”

Magnus Lööf (Jonsson) född 1689 i Barva. ”Pajräck bortkastad i slaget vid Helsingborg 1720”

Mårten Lööf (Johansson) ”För dess sjuklighet casserad och fått K. Mjt avskedspass 1717”.

Erick Lööf (Nilsson) född 1698 ”Fått Krut- och Smörjhorn 1718. Karlen för liten, sättes till Tråssdräng”.

Anders Lööf ”blev inställd i roten före utmarschen till Norge med Herr Övlt von Essens appr. Flaskan och Kruthornet förkommit och dog 1718 under Herr Capiten Boltz commendering”.

Eric Lööf (Kiettilsson) född 1690 i Norge och ”är frembling, får avsked vid GM 1728”.

Pehr Lindahl ”Var i tjänst 1739” Död 1742

Swen Lindal död 1743 efter 1 års tjänst.

Anders Lindholm född 1726 ”1750 sjuk i staden, 1758 sjuk. 1759 får på begäran heta Lindholm istället för Lindahl. GM: 1774 har bråck, får avsked och anmälan till underhåll”.

Lars Hagman född 1751 och död 1790. ”GM: 1788, 1789. Hade Kongl permission för vistelse i Ostindien”.

Anders Hagman volontär, antagen åren 1790-99.

Adolph Södermarck antagen 1799.

Anders Ling född 1779 och död 1820. Gift

Pehr Ling (Hägglom) född 1798 ”Befordrad till Corporal 1829 och 1848 benådad med SvärdsMedalj” och dör 1854.

Fredric Wilhelm Ling (tidigare Andersson) född 1833 och död 1864. ”Anställningsåret 1855”.

Carl Fredrik Mälqvist/Mellqvist (tidigare Mähl) född 1843 och död 1926 ”GM: 1876 begär och får ändra namn från Ling till Mellqvist. Utflyttad till St. Almbys församling 1894”.

Carl Isak Almqvist (Eklund) född 1880 och blev antagen 1899 och fick avsked 1940 som överfurir, och var torpets ”siste soldat”. Flyttade 1904 till Kålla. Dog 1967 i Strängnäs.

N:o 1174 Bondökna

Rotegård 1: **Bondöckna** 1 Mantal

Rotegård 2: **Skieggesta** ½ Mantal

Rotegård 3: **Harsäter** 1/8 Mantal

Rotens sammansättning år 1686:

Bondöckna -- Per Jönsson 1 Mantal. Huvudrote

Skieggesta-- Pehr Erichsson 1/2 Mantal. Hjälpote

Harsäter -- Olof Matzon 1/8 Mantal. Hjälpote.

Possessor för samtliga: Herman Fleming

Rotens sammansättning år 1728:

Bondöckna -- Nils och Anders 1 Mantal. Huvudrote.

Possessor: Johan Gabriel Sack

Skieggesta -- Lars 1/2 Mantal. Hjälpote. Possessor:

Herman Flemings arvingar

Harsäter -- Pär 1/8 Mantal. Hjälpote.

Possessor: Johan Gabriel Sack.

Soldattorpet på 1970-talet, efter foto från U. Celsing.

Nils Flygare (Larsson) född 1687 *"Pajråck bortkastad i slaget."*

Johan Flygare (Michelsson) bonde, född 1671 *"Fått nytt Krut- och Smörjhorn 1718. GM 1718 Karlen sjuklig, har fel på synen och ett finger av på vänstra handen. Föravskedas."*

Matts Flygare (Ehrsson) *"Fått allenast råck. I Norge förkommit under dess sjukdom Wäst, Skinnbyxor, Sv. Halsdukar, Handskar, Skjortor, Gula strumpor, Skor med Spännen, Ränsel, Gehängsölja, Musquet, Bajonett, Musquetrem, Låsbetäckare, Krutpung, Smörjhorn, Kratz."* Död 1719 i Christinehamn.

Nils Flygare (Olsson) född 1698 och *"var i tjänst 1739."*

Eric Flygare skomakare, f. 1722 och död 1742.

Pehr Ökenberg född 1720 och död 1788 i lungrot. *"1750 sjuk i staden. GM 1763 svag och bräcklig. Bevistat Campagnerna i Finland och Pommern; rec. för sitt välförhållande och å Kronan tjänst under fästningsarbete erhållen bräcklighets skull till underhåll. Utflyttad till Wretstugan"*

Lars Ökenström född 1746 och död 1775. Gift.

Pehr Ökenström (Persson) född 1755 och dog 1789 i en ålder av 34 år. *"Dog i fältsjukan uti Finland. Förmodligen på Sveaborg"*. Hustru Brita Andersdotter född 1747 och fick 2 barn.

Eric Arm född 1767, gift med Caijsa Ersdotter född 1766. Till Barva före 1792 och *"1789 Sveaborg"*. Avled på Åland senast 1809.

Pehr Jarl född 1782 och död 1856 *"Gift. Inflyttad 1808-1817, utflyttad till Bondökna hage omkr 1824. 1817 Södertälje, 1820 anmäles sjuklig, men står kvar på förbättring. GM: 1823 erhåller avsked i anseende till sjuklighet. HF 1841-45: "Utfattig och ofärdig". HF: 1846-50 "Fattighjon".*

Anders Löf (Jansson) född 1797 *"Inflyttad från Bondökna 1824, utflyttad till Löfstugan 1849. GM 1848 Begär och får för svag- och sjuklighet avsked med anmälan om underhåll på expectans dock med skyldighet att kvarstå till uppnådda 25 tjänsteår. Tjänt väl"*. 1813-19 dräng i Fogdö sn. 1819 till Harsäter som dräng, 1820 till Blixtorp och 1821 till Bondökna. 1824 till N:o 1174 och hette då Löf och 1849 till Löfstugan. Död 1852.

Anders Löf (Andersson), född 1823 i Åstorp, Barva. Föräldrarna bonden Anders Andersson och Charlotta Lundin, som kom till Bondökna 1825 som arrendator. Var först dräng hos fadern, 1842 till Dansketorp som dräng tillbaka till Bondökna samma år. 1847 boende i en backstuga på Bondökna

ägor. 1848 till Nytorp där fadern blivit torpare. 1849 till N:o 1174. 1886-90 på Brottorp, Blixtorp ägor. ”GM: 1876 Avsked för sjuklighet. Underhåll på expectans. Tjänst utmärkt väl. Utflyttad till Bondökna ägor 1877. Underhåll 1879” Död 1895 av bröstlidande.

Anders Fredrik Söderström föddes 1848. Gift med Johanna Sofia Eklund 1839-1904. ”Inflyttad från Stockholm och antagen som soldat 1877. F.d. Gardist vid Kgl. 2:a Lifg. 1879 vid Vaxholm och fick avsked 1896. Fanns 1900 boende kvar på torpet som skomakare”. Flyttade 1905 till Stockholm där han dog 1939.

Torpet såldes och revs på slutet av 1990-talet.

N:o 1175 Bjurkärr

Rotegård 1: **Biurkiärr** ¼ Mantal
Rotegård 2: **Barksätter** ¼ Mantal
Rotegård 3: **Degernäs** ¼ Mantal
Rotegård 4: **Elläng** ¼ Mantal
Rotegård 5: **Furkulla** 1/8 Mantal
Rotegård 6: **Ekelund** 1/8 Mantal

Rotens sammansättning år 1686:

Biurkierr -- Johan Persson 1/4 Mantal. Huvudrote

Barksäter -- Joen Månsson 1/4 Mantal. Hjälpote

Degernäs -- Olof Jonsson 1/4 Mantal. Hjälpote

Ellengh -- Jonas Nilsson 1/4 Mantal. Hjälpote

Furkulla -- Simon 1/8 Mantal. Hjälpote

Ekelundh -- Niels 1/8 Mantal. Hjälpote.

Possessor för samtliga: Axel Oxenstierna

Rotens sammansättning år 1728:

Biurkiärr -- Olof. Oskattlagt, står i roten för 1/4 mtl.

Huvudrote

Barksätter -- Anders 1/4 mtl. Hjälpote

Degernäs -- Pär. Oskattlagt, står i roten för 1/4 mtl.

Hjälpote.

Possessor för samtliga: Kronan behållet

Elläng -- Olof. Oskattlagt, står i roten för 1/4 mtl.

Hjälpote

Furkulla -- Lars 1/8 mtl. Hjälpote. Possessor: Axel Oxenstierna

Ekelund -- Jacob. Oskattlagt, står i roten för 1/8 mtl.

Hjälpote. Possessor: Kronan behållet

Johan Erichsson, antagen 1683 ”1688 betalt till Krutmått 8 öre och till Band 5”

Elfver Hult (Jansson) född 1684 i Barva.

Pär Hult (Andersson), bonde, född 1676 ”Fått nytt Krut- och Smörjhorn 1718. Efterbliven på marschen vid norska gränsen 1718”

Elfver Huldt (Johansson) antagen 1719 ”Hemkommen ur dansk fångenskap och insatt på denna rote. Förmedelst fallandesot bekommit H.H.B. och Genmj interimsavsked.” Fick avsked 1728

Petter Lundberg ”1739 kommenderad på Fregatten Drottningholm” död 1742.

Måns Lundberg född 1719 ”GM 1763 gammal och svag, får avsked”.

Lars Lundgren född 1739 ”Död i fältsjukan uti Finland 1788”. Släkt med Lars Bjur.

Pehr Bjur född 1769 ”Gift Kjersti Andersd. 1761, Inflyttad 1791. 1789 Sveaborg. 1793 sjuk i lägret. GM 1707 Sjuk i Stralsund. Blesserad. Utbytes mot annan från hemorten.” ”Afled af Slag afskedade Soldaten Pehr Bjur straxt utmed Wäla by i Helgarö församling. Enligt nämndeman Lars Lindblads besigningsinstrument. Begravd i Barva 28/3 1816”

Lars Bjur född 1783 i Bjurkärrs soldattorp. ”1820 anmäles sjuklig, men står kvar på förbättring”. Död 1827 av augustifeber 44 år gammal.

Gustaf Rask (Gustafsson) född 1808 och död 1853 av slag. ”Gift. 7 barn. Utflyttat 1824 från Ärla till Bjurkärrsäng, som dräng. Flyttade 1826 till Bjurkärr och 1828 till N:o 1175”. 1827 antagen. 1882 dog hustrun/änkan Maria Andersdotter 78 år

Carl Eric Bjurling (Eriksson) född 1857 ”Inflyttad från Ärla 1880, Till Karlsborg 1882. utflyttad till Sundtorp 1894” (1881-85 på soldattorpet.) Gift 1884 med Johanna Mathilda Carlsdotter från Bondäng l. Bjurkärrs Kronäng, (som dör 1894 i lunginflammation 35 år). utflyttad till Sundtorp som arrendator 1894. 1895 gifter om sig med Augusta Carolina Malmqvist född 1864 från Sundtorp. Dör i Sundby sn 1917 av hjärnblödning

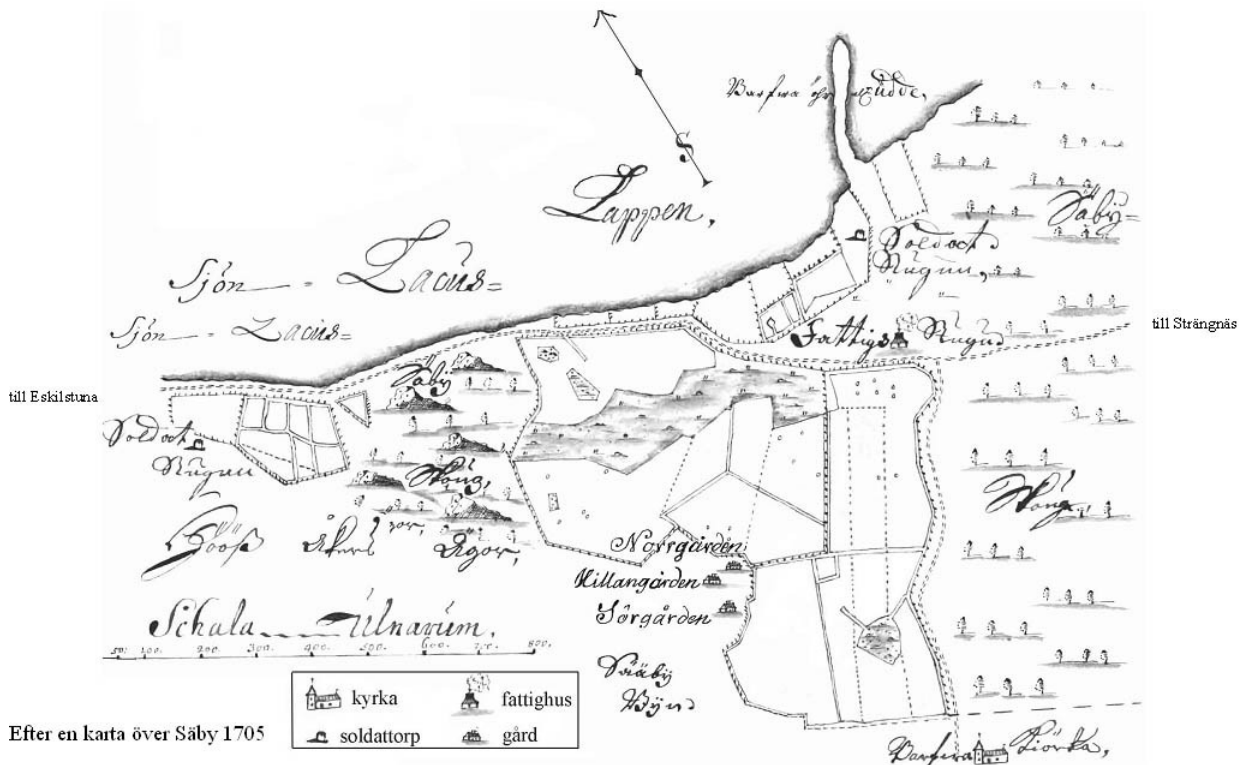
Anders Gustaf Rask (Karlsson), född 1829, sadelmakare och skomakare. ”Gift med Stina Cajsa Persdotter född 1826. Inflyttad 1852 från Skedevij sn till Ribbingelund, Kjula som statdräng och till N:o 1175 1854. GM: 1879 sjuk enligt läkarbetyg. Erhåller avsked med underhåll på expectans. Tjänt väl. Dog 1907 å ST 1175 - som han aldrig utflyttade ifrån”. Hustrun dör 1900 av magkräfta.

Soldattorpet Bjurtorp är bevarat och soldattavlan finns kvar.

Bjurtorp 2008, foto Anne Ivarsson

och egen forskning. /Anne Ivarsson

Insamladt vid Husförkon.
i Barva år 1899.

1/2⁹ Rotasne - 3, 30
1/2⁶ Longue - 1, 75

3: raten — 3,45
4: 3,80

42	✓	51
5 $\frac{4}{2}$	50	4.10
	40	2.

4. June 18: 40
Fickhamst: Postna Shala
12

différence — 10,00
Insolabilité du Fournier. 1900:

1202: rotation	—	6,65
3c	—	5,05

4₂ 4₁₀ + 4₇₅ = 8,85
5₂ ————— 5,90

Particulars Sholburn - 10, 00
- - - - - Income 36 45

Handwritten title: Handwritten title: Handwritten title:

32 to — 3,87

4₂ 8 4,00 + 2,75 6,75
5₂ 0° ——— 4,15

Sum 1928
Protoning Sholey 10,-

at Smasholebar from water 3 —
do do i foot H₁ 19

off. F. 2 + 8/20 Summer. No. 36, 41

Ur Kyrkboken för 1886-90:

År 1889 upphäufdes den gamla sockenmagasinsinrättningen i Barfva och nedrefs magasinbyggningen, hvaraf uppsattes bostad samma år åt Klockaren.

Första veckorna af år 1890 gick äfven här i socknen allmänt epidemin influensan el. s. k. Ryska snufvan, som mot slutet af föreg. året kom öfver Ryssland hit till Sverige. Den grasserade med iltågfart i hela landet, liksom äfven hela Europa och i Amerika. Ehuru den gick från gård till gård och lämnade få oberörda, gick den vanligen öfver på 3 á 4 dygn, där den icke hade lunginflammation till följd, som då ofta medförde hastig död /dock ingen här/.

Ur Kyrkboken för 1876-80:

Ett brandfritt Kassaskåp inköptes till kyrkan 1878.

År 1880 d. 18 nov. inköptes en Gurnigsk ugn från Hellefors bruk till Barfva kyrkas uppvärmning.

1 kr motsvarar idag ca 53 kr

Ur Kyrkboken för 1881-85:

1884 lades grunden till och uppsattes af resvirke den nya boställsbyggnaden vid Barksäter, hvilken sedan blef inredd och fullt färdig till inflyttning sommaren 1885 genom G. O. Carlström komminister. Den gamla komministergården låg alldeles framför den nuvarande (1937), alltså mellan de båda stora kastanjerna på gården och nuvarande prästbostaden. Den nuvarande boden och vedboden hade förr på andra sidan gården en motsvarande byggnad, nu innehöll kök till gamla komministergården. Maten måste bäras in i denna över gården. Nuvarande församlingshemmet var intill 1925 arrendebostad. Nuvarande tvättstugan låg förrut nere vis sjön, nästan rakt ner räknat från trädgårdens grind, något åt höger, där ännu grunden synes efter den. Där finns ännu en brygga. Ännu kommin. Carlström hade båtar här och kunde fiska, där det nu snart är bara torra land. Men ännu nu om våarna kan man ro ut från denna brygga. Det skedde så sent som våren 1937.

Barva den 29 juni 1937

Henrik Davidsson

Komminist fr. 1936

Barva Prästgård – foto från Sven Johansson

Älgjakt 1905 vid Långsved

Foto från Rune Johansson

Jakt och viltvård på Lindholm

Mycket har skrivits och ventilerats om liv och leverne i vår bygd, men ack så anonymt det varit om jakt och viltvården i våra marker. Det föranleder mej belysa denna utövning som har varit nog för viktig för ett levande landskap.

Ett jaktlag om tre man antog jaktarrendet på Lindholms marker. Arrendet upptogs av tremannalaget i början av 1930-talet. Sällskapet bestod av direktör Herbert Landin, Grosshandlare Axel Backman

samt köpman Gösta Jansson. Med förnamnsbokstaven till förnamnet, kallade sej för HAG-sällskapet.

Jaktområdet delades upp i tre lika stora jaktrevirer, Landin i västra delen, Backman i östra delen, Jansson i den södra delen. En ordnad uppdelning för att ej samtidigt bedriva jakt på samma revir. Jaktområdets totala ytareal utgör i runda tal 2.500 hektar, d.v.s. skog, ängar, hagmarker och sjöstränder.

Vi börjar med höstens älgjakt, den i särklass största jakten, en jakt som engagerade bygdens folk mest. HAG-sällskapet kontaktade bygdens folk till den stundande licensjakten. Man behövde ett antal drevkarlar. Antalet kunde ibland uppgå till åtta-tio man. Som regel drev man på söndagar, enär ortens folk kunde gå ifrån sina dagliga arbeten. Många jakt-drev i våra skogar bjöd alltid på händelser och upplevelser som man klart kan minnas, särskilt när studsarens skott hördes så steg spänningen. De stora dreven var på Skäggestaskogen, Folktorp-Ekedal området samt Stora Grindhammarsskogen mot Hummelkärr. Digniteten av älgjakten säger kanske något om omfattningen, då licensantalet på älg bestod av fem-nio st. per säsong, tillgången avgjorde licensantalet.

Mosstorp 1920-30-talet

Kommendörkapten Celsing deltog även han ett antal år i denna jakt. Han hade ett av de bästa passen i fråga om älgjakt. Det var vid 200 meter öster om Mosstorp, på den backudde där vattenpumpen av trästock stod. Många älgar har fällts från denna plats under åren. Så har vi Backmanspasset, beläget vid den dåvarande granen i brynet nedanför ryggåsstugan på Baggvretåsen. Även här har mångt vilt mött sitt öde från en pricksäker Axel Backman.

En solskensklar höstmorgon står skyttarna på sina pass och drevmanskaper på vägen Stenstugan–Källudden - Stora Grindhammarskorset för avmarch in i Skäggestaskogen.

Detta drev fick ett förlopp med många frågetecken. När drevet går mot sitt slut, avlossas två skott i skogsbrynet vid Svartkärr. Samling sker där av jägare och drevfolk, en älg har nedlagts lydde rapporten (men det var faktiskt två stycken man lade ner). Den ena älgen köres som brukligt är, till Lindholms slakthus. Nämnas bör, den första älg, som nerläggs tillfaller Kommendörkapten Celsing. Älg nummer två talat man tyst om.

Innan den kommande nattens gryningstimma rullar en bultvagn på socknens grusiga vägar fram till skogsbrynet vid Svartkärr, för att avhämta den hemlig älg. Ingen vet hur många deltagare som var med på denna expedition, ej heller vilka.

Svartkärr på 1920-30-talet

Älgen baxades upp på bultvagnen, surrades, höljdes, färden går till Brokärr i tidiga arlan med sällskap av ljudet till bultvagnens glappande hjul. De järnskodda hjulen maler mot vägens grus, ett ljud som bryter in i nattens ljuvliga tystnad. Det lär ha sagts att deltagarna på älgskjutsen var lika skakiga som bultvagnen. Till saken hör att fjärdingsmannen i vår socken bodde några hundratals meter från Brokärr, som också var aktiv på nattens timmar, dock ej denna natt. Denna händelse är fullkomligt sann. En älg som fanns men dock försvann. Bygdens folk har roats mycket av denna händelse. Ingen har sett något, ingen har hört något, men ändå känt att detta hänt. Skogarna Folktorp-Ekedal var alltid älgtätt.

Den 29 okt 1950 igångsattes där ett drev med en avtalad rast vid Nilstorp. Det rådde ett lätt snöfall vid tillfället. Herbert Landin kommer från sin bil, har lyssnat på bilradion, meddelar oss nyheten att Kung Gustav V har avlidit. Efter samråd med sina kollegor om jakten skall fortsätta, beslutar man att avblåsa jakten till kommande veckoslut. Den etiken hade man då.

Rävjakten

På 1930-talet fram till 1950-talet var det stor tillgång på räv. De beslutar att bedriva rävjakt med drevkarlar.

Under ett antal år i mars-april bedrevs rävjakt, då som regel i de mindre skogsområdena och backar. Flest antal rävar nedlades i området Nabbetorp-Fagervik. I dagsmejetö kunde man se rävens spår framför drevkedjan. Rävnen stod ofta och lyssnade på terrängens höjder i list, ”vart skå jag nu tá vägen?” Detta drev gav som regel varje vår fyra-sex stycken rävar. Den ena rävnen var vackrare än den andra tyckte man.

Ett annat rävdrev som vidtogs i Kristinetorps hage fick ett komiskt slut. Drevet bestod av bara en man vid namn Bosse Rundström. Driver fram en räv till HAG-sällskapet, som nedlägger den med ett skott. Avslutar jakten med en rast i Spångkärrshage. På vägen dit fick Bosse Rundström bära det nedlagda bytet. Vid rastens måltid säger Bosse till sällskapet: - ”Rävnen tittar på mej!” Sällskapet ler mot varandra och tycker att han yrar lite. Ånyo efter en stund upprepar Bosse: - ”Jo, det är säkert, rävnen tittar på mej igen!” En ur sällskapet går fram till den liggande rävnen, men hinner inte mer än så, rävnen rusar upp i rasande fart och försvinner in bland hagmarkens buskar. Denna räv har aldrig setts mer. Tala om sluga rävar.

Rävjakt var mycket uppskattat av gårdsfolket i bygden. Det var ofta rävbesök på gårdar med höns, tiden då rävnen hade sin kull.

Morkullejakten

Denna jakt bedrevs efter morkullans ankomst på våren. Morkullesträcken fick man uppleva maj-april i aftonens stundande. Var med Gösta Jansson ett flertal gånger på detta äventyr. Han valde pass där morkullan hade en s.k. växel, dvs. där två morkullesträck korsar varann. Vid avskjutning plockade hunden Krut in dem. Själv var jag lite tvädelad inför denna jakt, men det kan inte förnekas, att stå och höra morkullan på långt håll med sitt knorrande och knixande ljud i en ljummen vårväll, är en underbar upplevelse.

Fasanens inplantering och vård

I näset mot Lindholms gård planterade HAG-sällskapet in fasaner. Tiden var på 1930-40 talet. Kojor byggdes av vass och koniska toppar, med utfodring intill. Kojorna placerades på de små backholmarna. Inplanteringen slog väl ut, fasanerna ökade fort i antal under åren och jakt på dem företogs. Under stränga vintrar stödutfodrades allt vilt, även frivillig utfodring vidtogs av jordarrendatorerna.

Andjakten

Andjakt förekom flitigt under sensommarmåvällar. De flesta andjaktstimmarna var under andra världskriget. Det var stor efterfrågan dessa år av fågelvilt.

Det var talrikt med änder vid våra sjöar och kärr. Det var frapperande att se hur änderna så talrikt besökte Ekedalskärr. Där fanns ett aptitligt bottengräs som föll änderna i smaken. Gösta Jansson var flitig besökare till detta kärr. Han var också väl medveten om den tjuvjakt som där pågick. Vid ett tillfälle sökte Jansson upp min far på Nilstorp, uttryckte sin oro över den man som tog sig denna frihet. Jansson bad min far att "klappa om honom på ett hårdhänt och kamratligt sätt". På en annan ort i jaktområdet visste Jansson att tjuvjakt förekom. Denne man ömmade Jansson för, men yttrar försynt "du kan väl spara några änder till mej!!!" Smarta tjuvjägare tager alltid sitt villebråd i stark blåst, då höres inte knallen vida omkring.

Hundarna

På dessa stora jaktarealer vad vore en jägare utan hund? Den beryktade smålandstövaren fanns i HAG-sällskapets ägo fram till 1950-talet. En högbent, stark och snabbsprungnen hund. Kula och Krut var tillsammans på drev många gånger.

En episod inträffar vid harjakt i Skäggestaskogens västra del. Dessa hundar tar upp spår på en älg i solklar vinterdag. Drevet går igång med rasande fart. Älgen drar iväg med framåtsträckt huvud och linjalrak rygg. Drevet går österut. De som hörde detta drev undrade vad som stod på. På kortaste tid var de framme i Rosöga, Härad socken, där slutade drevet. Förmodligen var alla tröttkörda.

Den kortbenta dreverrasen togs sedermera i bruk av HAG-sällskapet. Gösta Janssons drever hette Stej. Axel Backmans drever hette Sting.

Janssons stövare Krut lät tala om sej i bygden. Hunden Krut vistades hos fodervärdarna Ivar och Elsa Karlsson på Åstorp. Där fick hunden Krut gå lös. Brydde sig ej om han såg något vilt på åkrarna däromkring, men när lördagen kom tog han skogsvägar till Brokärr, där hans husse Gösta hade anlant, mötet blev alltid ömsesidigt kärvtänligt. Så när nästa lördag kom, blev det samma skogsvägar till Brokärr. Det var en hund som Gösta älskade över allt annat.

Övriga fodervärder till HAG-sällskapets hundar under åren har varit: Albert och Emma Danielsson på Brokärr, Axel och Elsa Wallin på Biartorp, Gustav och Alma Lindström på Lilla Grindhammar samt vid Tegelslagartorp.

Janssons horn har slutat ljuda,
efter hunden som försvann,
om jakttroféerna ej behövde ljuga,
Krut, den kära hunden, han återfann.

Vi gamla Barvabor saknar det proffsiga HAG-sällskapet. Med vördnad och aktning bedrev de sin jakt och viltvård. De visste också att ett gott uppförande mot gårdsfolk och jordarrendatorer betalade sig i längden. HAG-sällskapet avslutade sitt jaktarrende på Lindholm, senare delen av 1960-talet.

Källor: Ingvor Dahlgren, Olle Stolpe och undertecknad Sven Stolpe

”Janssons jaktstuga” på 1970-talet foto lånat av Ulric Celsing

Sågen vid Övre Bondäng

Sågen vid övre Bondäng byggdes av Karl Adam Jansson år 1930/1931. Karl Adam köpte skogsskiften på skogsauktioner under vintern, som kördes till Bondäng och sågades ifrån mars fram till midsommar. Under högsäsongen arbetade ca åtta personer i sågen. Det var en sågare och en hjälpsågare vid klingar, två personer som körde fram timmer, en kantare vid kantbänken, två som kapade bakar och två som bar ut och byggde stabbar. Alla som arbetade i sågen hade mat och kaffe hos Karl Adam Jansson.

Elsa Karlsson stod för all matlagning och bakning till hela arbetslaget. Allt virke köptes av Wiklunds brädfirma i Eskilstuna. "Klampar Andersson" mätte allt virke som sen kördes till Wiklunds av Manfred Gustavssons åkeri vid Degersten. Bakarna (det yttersta på trädet = barken) köptes av David Lindkvist i Hällberga som sålde det vidare till fabriker i Eskilstuna. Sågspånen köptes av Gyllengam från Åker. Sågen drevs på detta vis fram till 1955 och efter det som bondsåg för behov i bygden. Erland Bjelkefelt hade lärt sig av sin far till sågare och blev tillsammans med Ingrid ägare till den när gården köptes 1959.

Sågen fungerar fortfarande.

Återberättat av Ingrid Bjelkefelt, barnbarn till Karl Adam Jansson, som fortfarande bor vid Bondäng.

Långsved sågförening

Omkring 1920 sattes det första cirkelsågverket upp vid Långsved. Det var då några lantbrukare som såg behovet av en såg för husbehovssågning. Efter några år flyttades verket ca 100 meter, då även ett kantverk byggdes. Det nya läget innebar en mer praktisk virkeshantering. Verket drevs av en 38-40 hkr. släpringad elmotor från ASEA. Kuriöst nog har nuvarande ägaren av Långsved sålt vissa delar till ABB i Västerås.

De var fem lantbrukare från Söderlida, Långsved, Ekelund och Asplund, som hade bildat Långsved Föreningssåg på 1920-talet. (Även namnet Barva sågförening förekommer i handlingarna).

Ordförande blev Oskar Svensson från Söderlida. Han behöll posten ända till 1959, då Sven Johansson i Långsved efterträdde honom.

Avsikten var som nämnts sågning till husbehovet, men under senare delen av 1920-talet och stor del av 1930-talet köpte föreningen också in rotposter av timmer. Föreningens medlemmar sågade timret under vintern och körde det till sågen för att under våren såga detta och sedan sälja virket under året. Den depression, som drabbade vårt land på 1930-talet, höll på att knäcka föreningen.

I mindre omfattning förekom legosågning fram till 1960, men därefter återigen enbart husbehovssågning fram till 1966, då verksamheten lades ned. Såghuset var då i mycket dåligt skick. År 1972 fick nuvarande ägaren av Långsved överta anläggningen i befintligt skick. /Rune Johansson

---

Söderby kvarn

Har du minnen/händelser/tidningsurklipp eller foton eller annat från Söderby kvarn? Kontakta Gustaf Celsing tel: 016-92065 eller 0733 614 222

Barva Hembygdsförening

Vi söker fler foton från bygden. Vi har under sommaren kopierat flera hundra intressanta foton. Vi vill bara låna foton för kopiering! Det går att köpa kopior av våra foton. Leta i era gömmor!

Viktigt om Barvabadet

Vi i Barva måste själva underhålla Badet vid Barvalappen/Örsundet och nu behöver vi mer hjälp! Tillverkning av t.ex ny brygga, dykbrygga, bänkar och bord. Underhåll. Strandvård. Näckrosrensning m.m. Du kan bli med i en arbetsgrupp eller bara göra en/flera engångsinsatser. Kontakta Gustaf Celsing tel: 016-92065 eller 0733 614 222

Förskolan (dagis)

Förskolan är nu flyttad fr.o.m aug -09 till Kjula. Det finns 6 avd. bredvid Kjula skola och en stor avd vid Tallgläntan (gamla distriktssköterskemottag). Förskolan blev omorganiserad under sommaren och är nu åldersintegrerad. 3 avdelningar är småbarnsavd. 1–2 år. 3 avd. mellanbarnsavd 3-4 år. Tallgläntan är de stora barnens avd. 4-5 år./Maud Svensson

---

Motionera med Barva IF - Kom och prova på våra aktiviteter

Pilängen IP: Tisdagar kl.18, luftgevärsskytte med café pris /serie 5 kr. Från 7 år - Ledare Christian Jansson

Barva Bygdegård:Måndagar kl. 18.30, gymnastik (aerobic). Ledare Anneli Herbst

Onsdagar kl. 18-20, familjekväll: innebandy – lekar - café - m.m. Alla åldrar välkomna! Ledare Sirpa och Fredrik Servais

För medlemsavgiften till Barva IF får ni vara med på allt detta. Barn 0-17 år 100: - Vuxna 18+ 250: - Familj med barn – 17år 500:-

Vi söker fotbollsspelare till Barva IF!

Barva IF, Box 4040, 630 04 Eskilstuna.

Ring Kjell Åkergren för info 016-518061. Se <http://www.barvaif.se>

Julmarknad

Lördagen den 5 december 2009 kl. 10-15 i Barva Bygdegård

Julmarknad – Kaffeservering – m.m.

Info: Gun-Britt Svensson 016-93115

Finns att köpa på julmarknaden: "Barvafilmen från 1946" - 150 kr, "Barva-Sonetter" – Lars-Erik Holmertz - 100 kr - Skärvor från barndomens sommarkaleidoskop -

Marino

Vägbelysningen

Barva Framtid vill tacka alla de generösa givare, som hjälpt oss, att betala elräkningarna. Vi får fortfarande betala elströmmen till de tre belysningsstolparna, som står vid korsningen väg 900 (gamla E 20) och sockenvägen!

Du kan betala din andel av kostnaderna till postgiro 28 51 99-6 eller bankgiro 5086-6961 till Barva Framtid, och märk med "vägbelysningen"!

Vill du prenumerera på Barva-bladet till någon på annan ort? 4 nr hemskickade för 60 kr. Postgiro 77 31 43-3 (Kjell Ivarsson) och glöm inte namn och adress. Tack!

Uppdaterat den 23 jan. 2010, webbmater: Anne Ivarsson,